

Vizuális kultúra

A tantárgy versenyében az alább leírtakon túl az *1. pontban* foglaltakat is figyelembe kell venni. A verseny egy kategóriában és három fordulóban zajlik.

A verseny szervezésében és lebonyolításában közreműködik a Magyar Rajztanárok Országos Egyesülete és a Budai Rajziskola.

A versenyzőknek az első fordulóban pályamunkát kell készíteniük, amely egy műalkotásból és a hozzá tartozó alkotói naplóból áll. Minden versenyző **csak egyetlen pályamunkával** vehet részt a versenyen, kiválasztva egyet az alábbiakban megadott területek, és a hozzájuk tartozó feladatok közül. A versenyzőnek a pályamunkát legkésőbb a megküldés határideje előtti munkanapon kell átadniuk az iskola igazgatójának. A pályamunka **jeligés**.

A versenyző által választott jelige:

- maximum 8 karakter, amely csak betűkből áll,
- nem utalhat a versenyző személyére, iskolájára.

A pályamunka formai előírásai:

- A választott jeligének szerepelnie kell a művön és annak minden nyomtatott és elektronikus összetevőjén (alkotói napló, stb.).
- A jeligén kívül a pályamunka egyik összetevőjén sem szerepelhet olyan információ, amely a versenyzőre vagy a versenyző iskolájára utal.

A pályamunka beküldésének formai szabályai és módja

Az Oktatási Hivatalba csak azoknak a versenyzőknek a pályamunkáját kell felterjeszteni, akiknek az első fordulóbeli dolgozata elérte a versenybizottság által meghatározott pontszámot.

- Minden pályamunkához ki kell tölteni az *Adatlap pályamunkához* (5.A sz. melléklet) és a felkészítőkre vonatkozó *Hozzájáruló Nyilatkozat* (5.B sz. melléklet) dokumentumot, amelyeket egy kisméretű (C6-os) lezárt borítékban kell elhelyezni.
- A borítékon kizárólag a jelige szerepelhet.
- A pályamunkákat (az elkészített műalkotás, az alkotói napló) a jeligés borítékkal együtt **versenyzőnként külön kell becsomagolni.**
- A csomagoláson az iskola hosszú bélyegzőjén és a címzésen kívül a következőket kell feltüntetni: „*OKTV vizuális kultúra pályamunka*”.
- A csomagot térítvényes küldeményként **kell továbbítani 2023. január 12-éig**, vagy hivatalosan megbízott kézbesítő közreműködésével (iskolai kézbesítővel) átadni **2023. január 13-án, 10-17 óra között.**
- **A postai illetve kézbesítési címet az Oktatási Hivatal a beküldési határidő lejárta előtt legalább két héttel közli az OKTV adminisztrációs rendszerének segítségével (ADAFOR).**

A pályamunka elkészítésének szabályai:

- A verseny három területen (képzőművészeti alkotás, kommunikatív tervezés, tárgyalakotás/iparművészet) zajlik.

- A műalkotások mérete: **kép** legfeljebb 50x70 cm. A műalkotást bemutatható formában, szükség esetén paszpartuval, esetleg egyszerű, **üveg nélküli** kerettel lehet beküldeni (a legnagyobb méret paszpartuval és kerettel együtt értendő); **szobor, makett, tárgyalkotás** (textil vagy más lágy anyag esetlegesen összehajtva) legnagyobb mérete, a szállíthatóságot figyelembe véve, 40x40x40 cm és 5 kg lehet. Térbeli alkotást eredeti- vagy makett formában kell beadni (a fotó nem elég, kivéve installáció esetében). **Digitális formában nem adható be alkotás.** Összetett művekhez, kép- és fotósorozatokhoz kiállítási terv javasolt.
- Az alkotói napló képekkel együtt legfeljebb 10 oldalas, maximum A/4-es méretű lehet. A kiállításon való bemutatás miatt javasoljuk, hogy a lapok **egyoldalusak és sérülésmentesen bonthatók** legyenek.
- A méretnek, darabszámnak és a csomagolási előírásoknak nem megfelelő alkotások nem vehetnek részt a versenyben.
- A pályamunka kizárólag a versenyző **önálló munkája** lehet. Amennyiben a versenybizottság ennek ellenkezőjét állapítja meg, a versenyzőt kizárja a verseny résztvevői közül.
- **A munkanaplókat a versenyzők nem kapják vissza, mivel a dokumentáció részét képezik, ezért beküldés előtt javasoljuk másolat készítését.**
- **A második fordulóba jutott versenyzők alkotásaiból kiállítás készül. Az ezen való részvételhez az 5.A sz. melléklet hozzájáruló nyilatkozatának kitöltése szükséges.**
- **A felkészítők, nevüknek kiállítással kapcsolatos felhasználásáról az 5.B sz. melléklet kitöltésével nyilatkoznak.**

A verseny anyaga:

Első forduló

- Műalkotás készítése (elérhető pontszám 70 pont).
- Alkotói napló a műalkotáshoz, amely tartalmazza a röviden összefoglalt alap gondolatot és az alkotás terveit, variációit, vázlatait, háttéranyagait (elérhető pontszám 10 pont).

Összefoglaló téma: „TÉRHATÁS, TÉRÉLMÉNY”

Háromdimenziós térben élünk, mozgunk, tevékenykedünk. Ez életünk színtere éppúgy, mint a végtelenség. A térhatást átéljük, elképzeljük, létrehozuk, rajzzal, építéssel és fantáziával. Ismerjük és használjuk a különböző térábrázolásokat, de képzeletünk kiléphet a megszokott térdimenziókból. Ez évi témánk lehetőséget ad, hogy a versenyzők a térrel kapcsolatos egyéni érzéseikről, véleményükről, tudásukról adjanak számot a képző- és alkalmazott művészet műfajaiban.

Az első forduló választható területei és feladatai:

1. Képzőművészeti alkotás (választható)

- a) Készítsen olyan **alkotást**, amelyben művészi formában ábrázol, kifejez valamilyen valóságos vagy elképzelt teret, tereket. Az alkotások megidézhetik téri környezetének múltját, kifejezhetik jelenét, elképzelhetik jövőjét.

A műfajok, anyagok és technikák közül szabadon választhat. Beküldhető grafika, képregény, festmény (javasoljuk a vízbázisú festékeket), plasztika, fotó. Készíthető mű a kortárs képzőművészet műfajaiban is, így pl. installáció grafikai minőségű terve vagy fotódokumentációja. Digitális formában nem küldhető be alkotás, csak kinyomtatva. Ha sorozatot készít, akkor az legfeljebb három (fotónál öt) darabból állhat.

- b) „Környezetalakítás”** Tervezze meg üres, unalmas, vagy érdektelen falak (tűzfalak) térhatású kifestését.

Beadandó az eredeti fal fotója és átalakítás utáni látványának képe. A műfajok, anyagok és technikák közül szabadon választhat. Javasoljuk az A/3-as méretet.

2. Kommunikatív tervezés (választható)

- a)** Készítsen térhatású vagy térbeli (3 dimenziós) **logót, azaz logotypiát** az OKTV számára a következő szöveggel: TÉRHATÁS.

Beadandó: a vázlatok, tervek mellett eredeti méretű, színhű, térhatású logó vagy térbeli logó. Az anyagok, eszközök, technikák közül szabadon választhat. A terv lehet szabadkézi vagy számítógéppel készített.

- b)** Tervezzen olyan játékot vagy társasjátékot, melynek meghatározó eleme a térrel való játék, vagy a tér valamilyen sajátága, megjelenése, ábrázolása. A beküldött munka lehet valamilyen régi játék jelentősen átdolgozott, újszerű változata (ebben az esetben kérjük megadni az eredeti játékot), de kialakíthat teljesen új, eredeti játékot is.

Beadandók: a játék, és ha szükséges, a dobozának eredeti méretű, színhű makettje, továbbá a szabály leírása. A terv lehet szabadkézi vagy számítógéppel készített.

3. Iparművészet, téralakítás (választható)

- a)** Tervezzen **olyan ruhadarabot, ruhát**, amely formájával, mintázatával, színével korigálja egy testalak előnytelen sajátosságát.

Beadandó az alak kontúrrajza és az alak a tervezett ruhával, a ruha jellegrajza, az anyagok és technikák jelölésével M 1:10-es léptékben, valamint a terv alapján elkészített kicsinyített, vagy valódi nagyságú ruhadarab. Az anyagok, eszközök és technikák közül szabadon választhat. A terv lehet szabadkézi vagy számítógéppel készített.

- b)** Tervezze meg egy iskola **tan-, osztály-, rajz-, ill. klubterme közül valamelyiket**, olyan teret, amely jól alkalmas tanulásra, munkára, alkotásra, közösségi programra. A terv kiindulópontja lehet egy jelenlegi terem, de lehet egy elképzelt tér is. Előbbi esetben kérjük, mellékelje az eredeti terem fotóját!

Beadandó:

- 1. az iskolai tér berendezett alaprajza 1:25-ös léptékben (1m = 4 cm),*
- 2. a belső tér színes, látszati képe, jelölve a berendezést, az anyagokat, A/3-as méretben,*
- 3. a munkanaplóban a terv leírása (az alapötlet magyarázata, az elrendezés, a használat rövid ismertetése). A megjelenítésben az anyagok, eszközök és technikák közül szabadon választhat: szabadkézi vagy számítógépes grafika, fotó stb. (Számítógéppel készített munka esetében a vázlatokat és a kinyomtatott terveket is kérjük elküldeni.)*

Második forduló

- Féralakos portré fekete-fehér tónusos szabadkézi rajza tetszés szerinti technikával, fél íves **(A/2 vagy B/2)** méretben (időtartam 180 perc, elérhető pontszám 40 pont).

Harmadik forduló (döntő)

- Művészettörténeti teszt **Kondor Béla** művészetéből (időtartam 60 perc, elérhető pontszám 20 pont).
- Feladat a vizuális nyelv kreatív alkalmazásának témaköreiből: alkotóerő, térábrázolás, formaalkotás, színhasználat. (időtartam 120 perc, elérhető pontszám 20 pont).

A verseny szervezése

Az első fordulóban a pályamunkák felterjesztésének (postára adásának) határideje: 2023. január 12. (csütörtök). Kézbesítés (iskolai kézbesítővel): 2023. január 13. (péntek), 10-17 óra között.

- A pályamunkákat az előzőekben megadott módon versenyzőnként külön (!) csomagolva kell eljuttatni tértivevényes küldeményként. **A postai illetve kézbesítési címet az Oktatási Hivatal a beküldési határidő lejárta előtt legalább két héttel közli az OKTV adminisztrációs rendszerének segítségével (ADAFOR).** A csomagoláson az iskola hosszú bélyegzőjén és a címzésen kívül csak a következőket kell feltüntetni: „*OKTV vizuális kultúra pályamunka*”.
- Az általános részben foglaltaknak megfelelően a határidő betartását a postabélyegző (kézbesítőkönyv) igazolja. A határidő után felterjesztett pályamunkákat az Oktatási Hivatal elbírálás nélkül visszajuttatja az iskoláknak.
- A fordulót a Magyar Rajztanárok Országos Egyesülete, valamint a Budai Rajziskola bonyolítja le az Oktatási Hivatallal együttműködve.
- A pályamunkákat a versenybizottság értékeli. Az értékelés szempontjai: a mű összhangja, eredetisége, kifejező-, közlő ereje vagy használhatósága; a megformálás és az anyag-, eszközhasználat minősége. Az alkotói naplóban a tudatosságot, az alkotófolyamat rövid ismertetését, ötletek, vázlatok, gyűjtések bemutatását értékeli a versenybizottság. Az értékelés kétszintű. Az első szinten a versenybizottság kiválasztja a további értékelésre bocsátható pályamunkákat (ezen a szinten *pontértékek nem keletkeznek, **ezért a további nem jutott pályamunkákat 0-val jelezzük***), a második szinten pedig részletes pontozással minősíti, rangsorolja ezeket a műveket. Az alkotások Bírálati/Értékelési lapját a visszadáskor a művel együtt megkapják a versenyzők.
- A versenybizottság az értékelés második szintjére került pályamunkák összesített pontszáma alapján választja ki a második fordulóba jutó versenyzőket.

A második forduló időpontja: 2023. február 24. (péntek).

- *A fordulót a Magyar Rajztanárok Országos Egyesülete és a Budai Rajziskola bonyolítja le.*
- A feladat teljesítését a versenybizottság értékeli az alábbi szempontok alapján: anatómiai hitelesség, kompozíció, formaalakítás, anyag- és eszközhasználat, kifejezőerő. Ezt követően az első és második forduló összesített pontszáma alapján, a lehetséges létszámhatáron belül – szigorú szakmai szempontok szerint – választja ki a döntő fordulóba jutó versenyzőket.
- A második fordulóba jutott versenyzők művei kiállításra kerülnek. A kiállítás megrendezését a Magyar Rajztanárok Országos Egyesülete bonyolítja le.

A harmadik (döntő) forduló időpontja: 2023. március 31. (péntek).

- A fordulót a Magyar Rajztanárok Országos Egyesülete és a Budai Rajziskola bonyolítja le.
- A kreatív feladat témája a helyszínen kerül kihirdetésre. A kreatív feladathoz a tantervi óra eszköz- és anyagrendszere szükséges. A művészettörténeti teszt anyagát a kiírásban szereplő téma képezi.
- A kreatív feladat és a művészettörténeti teszt teljesítését a versenybizottság értékeli. Az értékelés főbb szempontjai: kreativitás, térábrázolási, formaalkotási, színhasználati kompetenciák, valamint művészettörténeti tájékozottság, műelemző képesség.
- A verseny végeredményét az első, második és a harmadik (döntő) fordulóban elért pontszámok összesítése alapján kialakult sorrend adja. Pontazonosság esetén sorrendben az első fordulóban elért összesített pontszám, majd az első forduló pályamunka pontszáma, végül a döntő forduló kreatív feladatának pontszáma határozza meg a helyezést.
- Az Oktatási Hivatal legkésőbb **2023. április 20-áig** értesíti az iskolákat az OKTV adminisztrációs rendszerének segítségével (ADAFOR) a döntő eredményeiről.

A vizuális kultúra pályamunkák postán történő visszajuttatására nincs lehetőség. Az első forduló eredményének kiküldésével egy időben az Oktatási Hivatal értesíti az érintett iskolákat arról, hogy a második fordulóra nem jutott versenyzők hol és mikor vehetik át személyesen vagy megbízott által a pályamunkákat. **A kiállításra került pályamunkák visszaadása június elején várható.** Az át nem vett pályamunkák megőrzését az Oktatási Hivatal nem biztosítja.